

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O KUKURUZNOM PLAMENCU I PLESNIMA IZ RODA ASPERGILLUS KOJI MOGU DA PRIČINE VELIKE ŠTETE U USEVIMA KUKURUZA

.....
U USEVIMA KUKURUZA JE ZAPOČELO POLAGANJE JAJA DRUGE GENERACIJE KUKURUZNOG PLAMENCA. TO JE NAJZNAČAJNIJA ŠTETOČINA KUKURUZA U NAŠIM PROIZVODNIM USLOVIMA. PRVA GENERACIJA KOJA SE JAVILA TOKOM JUNA JE BILA NAJBROJNIJA U POSLEDNJIH DESET GODINA. ISTO SE MOŽE OČEKIVATI I ZA DRUGU GENERACIJU.

NA KLIPOVIMA KUKURUZA NA MESTIMA GDE LARVA PRAVI ŠTETE SVOJOM ISHRANOM, OTVARA SE PUT ZA NASELJAVANJE RAZLIČITIH VRSTA PATOGENA PROUZROKOVAČA PLESNI. MEĐU NAJZNAČAJNIJE PATOGENE SPADAJU GLJIVE IZ RODA ASPERGILLUS KOJE IMAJU SPOSOBNOST SINTEZE AFLATOKSINA I TO U USLOVIMA KAKVI TRENUTNO VLADAJU U PROIZVODNJI. U USLOVIMA DUGIH PERIODA SA VISOKIM TEMPERATURAMA I BEZ PADAVINA, U PERIODU OD OPLODNJE DO BERBE KUKURUZA, OVE GLJIVE MOGU DA IZVRŠE INFEKCIJU KLIPA U POLJSKIM USLOVIMA.

ZARAZA KLIPA ASPERGILUSOM SE OSTVARUJE KROZ OTVORE I RANE NA KLIPU I ZRNU KOJE MOGU NASTATI USLED PUCANJA ZRNA ZBOG SUŠE, USLED OŠTEĆENJA OD ISHRANE INSEKATA I NA MESTIMA GDE OTPADA SVILA.

U OVOJ PROIZVODNOJ SEZONI POSTOJI ZNAČAJAN RIZIK OD ZARAZA KLIPOVA GLJIVAMA IZ RODA ASPERGILUS I OD SINTEZE AFLATOKSINA JER SU BILJKE KUKURUZA POD STRESOM USLED NEPOVOLJNIH USLOVA ZA RAZVOJ U PROTEKLIM PERIODU I PODLOŽNIJE SU NAPADU PATOGENA. PORED ODSUSTVA PADAVINA, NA AUTOMATSKIM METEOROLOŠKIM STANICAMA KOJE SU SMEŠTENE U USEVIMA KUKURUZA, SAMO U POSLEDNJIH MESEC DANA JE REGISTROVANO ČAK 20 I VIŠE TROPSKIH DANA TJ. DANA SA MAKSIMALNOM DNEVNOM TEMPERATUROM PREKO 30°C. TAKOĐE, NAJAVLJUJE SE NASTAVAK TRENTA IZUZETNO VISOKIH TEMPERATURA KOJI ĆE I DALJE NEPOVOLJNO UTICATI NA STANJE USEVA NA PARCELI A VEOMA POGODOVATI RAZVOJU POMENUTIH GLJIVA. OPTIMALNI USLOVI ZA RAZVOJ GLJIVA IZ RODA *ASPERGILLUS* SU TEMPERATURE OKO 33°C I ODSUSTVO PADAVINA, A UPRAVO TAKVI USLOVI TRENUTNO VLADAJU U PROIZVODNJI I NAJAVLJUJU SE ZA NAREDNI PERIOD.

JOŠ JEDAN FAKTOR KOJI POVEĆAVA RIZIK OD ZARAZA ASPERGILUSOM JE PRISUSTVO INSEKATA KOJI SVOJOM ISHRANOM OTVARAJU PUT ZA ZARAZE KLIPOVA. DOSADAŠNJE BROJNOSTI KUKURUZNOG PLAMENCA SU NAJVEĆE U POSLEDNJIH DESET GODINA.

IAKO JE STANJE NA PARCELAMA VEOMA LOŠE I NE OBEĆAVA VELIKE PRINOSE, A ULAGANJA U PROIZVODNJU VELIKA, JEDINO ŠTO JE MOGUĆE PREDUZETI SA CILJEM SMANJENJA RIZIKA OD POJAVE *ASPERGILLUS*-A NA KLIPOVIMA, A ZATIM I AFLATOKSINA U ZRNU KUKURUZA U OVOM MOMENTU JE **HEMIJSKO SUZBIJANJE INSEKATA REGISTROVANIM INSEKTICIDIMA**. PORED PROIZVOĐAČA SEMENSKOG KUKURUZA I KUKURUZA ŠEĆERCA KOJIMA JE VAŽNO DA SPREČE DIREKTNE ŠTETE OD ISHRANE LARVI NA KLIPOVIMA, TRETMAN BI TREBALO DA SPROVEDU SVI ONI KOJI NAMERAVAJU KUKURUZ DA UPOTREBE ZA ISHRANU U MLEČNOM GOVEDARSTVU ZBOG SMANJENJA RIZIKA OD ZARAZA ASPERGILUSOM PA SAMIM TIM I KONTAMINACIJE ZRNA AFLATOKSINOM.

U NAREDNIH NEDELJU DANA JE PRAVO VREME DA SE SPROVEDE ZAŠTITA INSEKTICIDIMA JER SE OČEKUJE INTENZIVNO POLAGANJE JAJA I PILJENJE LARVI. ZA SUZBIJANJE KUKURUZNOG PLAMENCA U USEVIMA KUKURUZA SU REGISTROVANI SLEDEĆI INSEKTICIDI:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA/KONCENTRACIJA	KARENCA
CORAGEN 20 SC	Hlorantraniliprol	0,1-0,15 L/HA	14 DANA
AMPLIGO 150 ZC	Hlorantraniliprol + Lambda-cihalotrin	0,2-0,25 L/HA	7 DANA
AVAUNT 15 EC	Indoksakarb	0,25 L/HA	14 DANA
RADIANT 120 SC	Spinetoram	0,04 L/HA	14 DANA
DECIS 2,5 EC, KONFUZIJA, POLUX	Deltametrin	0,4-0,5 L/HA	35 DANA
DECIS EXPERT	Deltametrin	0,075-0,125 L/HA	30 DANA

NA PARCELAMA NA KOJIMA JE TO MOGUĆE, PREPORUČUJE SE **NAVODNJAVANJE** USEVA JER ONO SMANJUJE MOGUĆNOST PUCANJA ZRNA, ALI SMANJUJE I POVOLJNOST USLOVA ZA INFEKCIJU KLIPOVA GLJIVAMA IZ RODA *ASPERGILLUS* I ZA SINTEZU AFLATOKSINA.

SLIKA 1. LEPTIR KUKURUZNOG PLAMENCA

SLIKA 2. SVEŽE POLOŽENO JAJNO LEGLO KUKURUZNOG PLAMENCA

SLIKA 3. TEK ISPILJENE LARVE KUKURUZNOG PLAMENCA

SLIKA 4. LARVA KUKURUZNOG PLAMENCA NA KLIPU KUKURUZA

SLIKA 5. SIMPTOM ASPERGILLUS-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

SLIKA 6. SIMPTOM ASPERGILLUS-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

SLIKA 7. SIMPTOM ASPERGILLUS-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠTETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM